

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K běhu lhůt podle občanského zákoníku

Běh lhůt je obecně upraven v § 645 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“). Kromě známých ustanovení o přerušení běhu a stavení lhůt jsou nově upraveny i dosud z praxe neznámé skutkové podstaty.

WEINHOLD LEGAL

Zajímavým ustanovením ohledně stavení promlčecí lhůty je § 647 OZ, který stanoví, že se běh promlčecí lhůty zastaví, jakmile je uzavřena *dohoda o mimosoudním jednání mezi věřitelem a dlužníkem o právu nebo o okolnostech, které právo zakládá*. Mezi takové zamýšlené dohody o mimosoudním jednání patří zajištění i uzavření smlouvy o mediaci podle § 4 zákona č. [202/2012](#) Sb., o mediaci (dále jen „ZM“) na něž dříve odkazovalo ustanovení § 112 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník: „(...) *je-li ohledně jeho práva zahájena mediace podle zákona o mediaci, promlčecí doba neběží od tohoto uplatnění po dobu řízení nebo od tohoto zahájení po dobu mediace. (...)*“. Promlčecí doba (dle OZ promlčecí „lhůta“ – pozn. autora) tedy neběžela jen v případě jednání mezi věřitelem a dlužníkem uzavřených na základě formalizované smlouvy o mediaci. Naproti tomu dohoda podle § 647 OZ může být jakákoliv, i velice neformální, zákon pro ni nestanoví žádné náležitosti na rozdíl od smlouvy o mediaci. Dalo by se dovodit, že je možná i konkludentní forma dohody, kdy dlužník může na nabídku dohody o mimosoudním jednání jen mlčky přikývnout.

Naproti tomu, aby promlčecí lhůta začala znovu běžet, je nutné „výslovně“ odmítnout v jednání pokračovat. Tato formulace může pro praxi znamenat značné obtíže, jelikož je následně velice těžké prokázat, že dlužník skutečně výslovně odmítnul v jednání pokračovat. Mediace podle § 6 odst. 1 písm. b) ZM končí také, pokud se strany konfliktu s mediátorem nesešly po dobu delší než 1 rok. S takovým ustanovením bohužel § 647 OZ nepočítá a neřeší tak případy, kdy jsou strany nečinné po delší dobu. Dle jazykového výkladu by v případě nečinnosti stran promlčecí lhůta nezačala nikdy znovu plynout. Je tedy zájmem dlužníka vždy výslovně ukončit jakékoliv dohody o mimosoudním jednání, aby promlčecí lhůta začala znovu běžet, a držet si o této komunikaci pečlivé záznamy. Uvidíme, jak se s tímto ustanovením vypořádá následná judikatura v případech, kdy jednání mezi stranami tzv. vyšuměla do ztracena.

Důvodová zpráva k § 647 OZ odkazuje na III.-7:304 DCFR, který stanoví odlišné formální nároky: „*pokud smluvní strany jednají o právu nebo o okolnostech, z nichž nárok týkající se práva může vzniknout, promlčecí lhůta neskončí dříve než za jeden rok od poslední komunikace v rámci těchto jednání*“[1] a na § 203 BGB, kde se *promlčecí lhůta pozastavuje, dokud smluvní strany jednají ohledně nároku nebo okolností, ze kterých nárok vzniká, dokud jedna ze stran neodmítne pokračovat v jednání; právo se nepromlčí dříve než za tři měsíce po odpadnutí překážky*.

Z obou výše uvedených myšlenkových vzorů ale neplyne tak jednoduchý způsob dohody o mimosoudním jednání a relativně náročně prokazatelné ukončení jednání. Dle mého názoru se jedná

o nevyvážené ustanovení, které by bylo do budoucna vhodné upravit a stanovit pro dohodu o mimosoudním jednání alespoň minimální formální nároky.

Věřiteli v návaznosti na toto ustanovení svědčí i § 652 OZ, které stanoví, že *pokračuje-li běh promlčecí lhůty po odpadnutí některé z překážek uvedených v § 646 až 651, neskončí promlčecí lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy začala znovu běžet*. Pokud tedy věřitel dosáhne v posledních šesti měsících běhu promlčecí lhůty uzavření dohody o mimosoudním jednání i jen na několik hodin, po výslovném odmítnutí v těchto jednáních pokračovat promlčecí lhůta neskončí dříve než za dalších šest měsíců. Jen pro úplnost je nutné dodat, že tato ustanovení se uplatní obdobně i na prekluzivní lhůty na základě § 654 odst. 2 OZ.

Je tak na zvážení, zda do budoucna neuvažovat o zpřísnění podmínek pro formu dohody o mimosoudním jednání a o úplném vyloučení těchto ustanovení z použití na prekluzi. Nicméně do té doby je vhodné doporučit dlužníkům vyhýbat se jakýmkoliv dohodám o mimosoudním jednání s věřitelem zejména v posledních měsících běhu promlčecí (prekluzivní) lhůty.

Jana Kubová

[Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wj@weinholdlegal.com

[1] Str. 1202 DCFR dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

Další články:

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)